

SPÆKHUGGERNYT

januar

1991

21

99

DANSK SPÆKHUGGERKLUB**BESTYRELSE**

Formand
Hans Erik Ortving D 17
I A Schwartz Gade 23
2100 København Ø
31 26 11 49

Sekretær
Jens Henriksen D 95
Viekar 15 D
2950 Vedbæk
42 89 36 02

Kasserer
Klaus Næraa D 17
Bernstorffsvej 29
2900 Hellerup
31 62 48 41

Ib Schneider D 142
Gl Vartov Vej 23
2900 Hellerup
31 62 38 36

Dorte Toft D 249
Gl Kongevej 96
1870 Frederiksborg C
31 22 90 77

Hans Kr Mors D 505
Stadilvej 8
2720 Vanløse
31 74 34 38

ISEFJORD

Hans Friis D 418
Viclvej 6
3600 Frederikssund
42 31 60 06

LILLEBÆLT

Leif Bødttcher Jensen D 92
Sundquistgade 32
6400 Sønderborg
74 42 78 58

Benny T Thomsen D 476
Ulveryggen 9
6640 Lunderskov
75 59 41 15

SYDFYN

Kim Isager D 147
Blåbærvænget 30
Thurø
5700 Svendborg
62 20 59 14

Svend Gerner Hansen D 85
Esthersvej 15
5700 Svendborg
62 21 86 68

ÅRHUS

Jens Erik Hansen D 431
Dueodde 4
8260 Århus V
86 10 51 44

Torben Precht Jensen D 515
Holmstrupgårdsvej 212
8260 Århus V
86 24 59 13

ØRESUND NORD

Hans Jørn Stuhr D 225
Gl Strandvej 231 B
3050 Humlebæk
42 23 54 58

Anker Schrøder D 232
Åtoften 136
2990 Nivå
42 24 20 52

BØGESTRØMMEN

Jørgen Overgaard D 130
Mønvej 46
4720 Præstø
53 79 23 38

SPÆKHUGGERNYT
udgives af
Dansk Spækhuggerklub
udsendes 4 gange årligt

REDAKTIONENS ADRESSE:
I A SCHWARTZ GADE 23
2100 KØBENHAVN Ø

ORDINÆR GENERALFORSAMLING I JYLLAND I

Hermed indkaldes til Dansk Spøkhuggerklubs ordinære generalforsamling 1991.
Generalforsamlingen afholdes lørdag 23 februar 1990. Start kl 13.00 hvor klubben er vært ved en let frokost.
Sted: Aarhus Yachtklub.

Dagsorden ifølge lovene:

- 01 Registrering af tilstedeværende stemmeberettigede medlemmer og eventuelle skriftlige fuldmagter
 - 02 Valg af dirigent
 - 03 Formandens beretning for 1990
 - 04 Fremtægtelse af årsregnskab
 - 05 Fastsættelse af kontingent for det kommende kalenderår (92)
 - 06 Valg af tre bestyrelsesmedlemmer og én suppleant
 - 07 Valg af revisor og en suppleant
 - 08 Indkomne forslag
 - 09 Eventuelt (udnævnelse af æresmedlem)
- ad 05: Bestyrelsen foreslår uændret kontingent.
- ad 06: På valg efter tur er:
Dorte Toft
Klaus Næraa
Hans Erik Ortving
Alle tre modtager genvalg.

ad 08: Der forelå pr 1.12.90 følgende forslag til behandling på generalforsamlingen:

Med sigte på evt at tillade ikke-vævede dugtyper (fx Mylar) til forsejl fremsætter bestyrelsen forslag til følgende ændring af klassereglerne med virkning fra 1.1.1993:

Forsejl 1 skal fremstilles af:
enten vævet polyester med en minimumvægt på 180 g/m²
eller polyesterfolie i et eller flere lag. Lamina-
ter må indeholde polyestervæv. Vægten af
folien eller laminatet med en minimumvægt på
180 g/m².

Forsejl 2 og 3 skal fremdeles fremstilles efter de
gældende bestemmelser, dvs af vævet, hvid sejldug med
minimumvægt på 240 g/m².

Indlagt i dette nummer er et girokort til betaling af kontingent til klubben for 1991. Brug det og vær med til at holde kontingentet nede!!

MIN KLASSIKER

Späckhuggaren

Här inleder På Kryss en ny artikelserie. I ett antal artiklar kommer tidningens läsare att presentera sina klassiska båtar, med vilket här endast avses båtar från plastbåteran. Författaren och illustratören Erland Holmström inleder med ett berättat om sin Späckhuggare.

1975 köpte jag henne. Jag ville inte alls ha en plastbåt. Men det blev en Späckhuggare. Det har gått femton och jag har henne kvar. Hon blir inte längre, inte rymigare, inte torrare, men hon överraskar fortfarande; hon seglar bättre och bättre.

Och hon blir inte heller mindre, fast det känns så när andra båtar växer. 1975 var hon inte heller stor; gamla halvornnare som Scampi och Ballad var stora båtar och Maxi 77 storsäljaren; Späckhuggaren var mindre men riggen hörde till de högsta i hamnen.

– Djävla båt, man ser ju inte vad den går för så folk.

Det passade mig precis.

Späckhuggaren är tung. Tyngd betyder material och material kostar pengar. Det var en dyr båt om man såg till bekvämligheten under däck. Ingen ståhöjd. Fyra kojor. Trångt. Båra segel överallt. Hon var anspråkslös, okonstlad och enkel. Min bror blev besviken:

– Liknar en bogserare från marinen över skottslaget.

Båra namnet borde gett honom associatio- ner till välseglande klassiker som Utzons Springare och Reimers Tumlare. Men det hade Peter inte haft en tanke på.

Peter Bruun ritade båten 1969. Han hade arbetat hos Aage Utzon, konstruktör och känd för sin spetsgattare. Stockholmarens skärsgårdsryssare morsvarades av danskens spetsgattare. De kappseglade i 55, 45, 38, 30, 26 och 20 m² klasser. Peter utgick från traditionen men ändrade totalt. Han skär av kölen, delade lateralplanet, satte på en mjuk sjut- tondslrigg och sjösatte knappt halvfärdig.

– Hon liknar banne mig en späckhuggare, sa en sjöman som befarat havet och sett värld- den.

Peter startade, seglade och kom två i Själland Rundt och båten hade fått ett namn.

1970 sattes Späckhuggaren i produktion. 1971 bildades Dansk Späckhuggerklub. 1972 deltog totalt 640 båtar i Själland Rundt. Lätt vind. 18 fullföljde. De 9 första var Späckhuggare. Uttrycket myntades:

– Späckhuggarväder!

Det var det alltid.

Andra skyllde på att Späckhuggaren märe bra enligt NL-regeln. Men båten har vunnit eller vinner enligt NL, IOR, Scandinap, LYS och DH-regeln. Dessutom är det Danmarks största entrypsklass. Den samlar fält mellan- sextio och åttio båtar på Själland Rundt.

I Sverige förstod sig många inte på en båt som inte såg ut som andra.

– Ful, bred och knubbig! hette det.

PLATS FÖR HUND

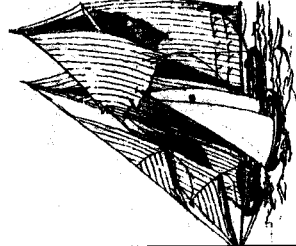
Späckhuggaren är bred över bringan; hon föser undan varmet och pressar inte ner stå- ven, men smal, bredd 2,33 på längden 7,44, slank och skarplygged under vattenlinjen; torskshuvud och makrillstjart; en U-formad forsektion övergår snabbt i skarp V-form akterut.

Det är en båt med tyngd, liten våt yta och stor segelyta.

Späckhuggaren är viktstyv, begynnelsevek men slurstyv. När man skotar hem kränger hon net, först därefter skjuter hon fart och sedan går hon; hon utstrålar kraft och styrka, hon går och går och inget tycks kunna stoppa henne.

Hon balanserar väl, är kursstabil och för- vånansvärt känslig för skorning och lång- skeppstrim.

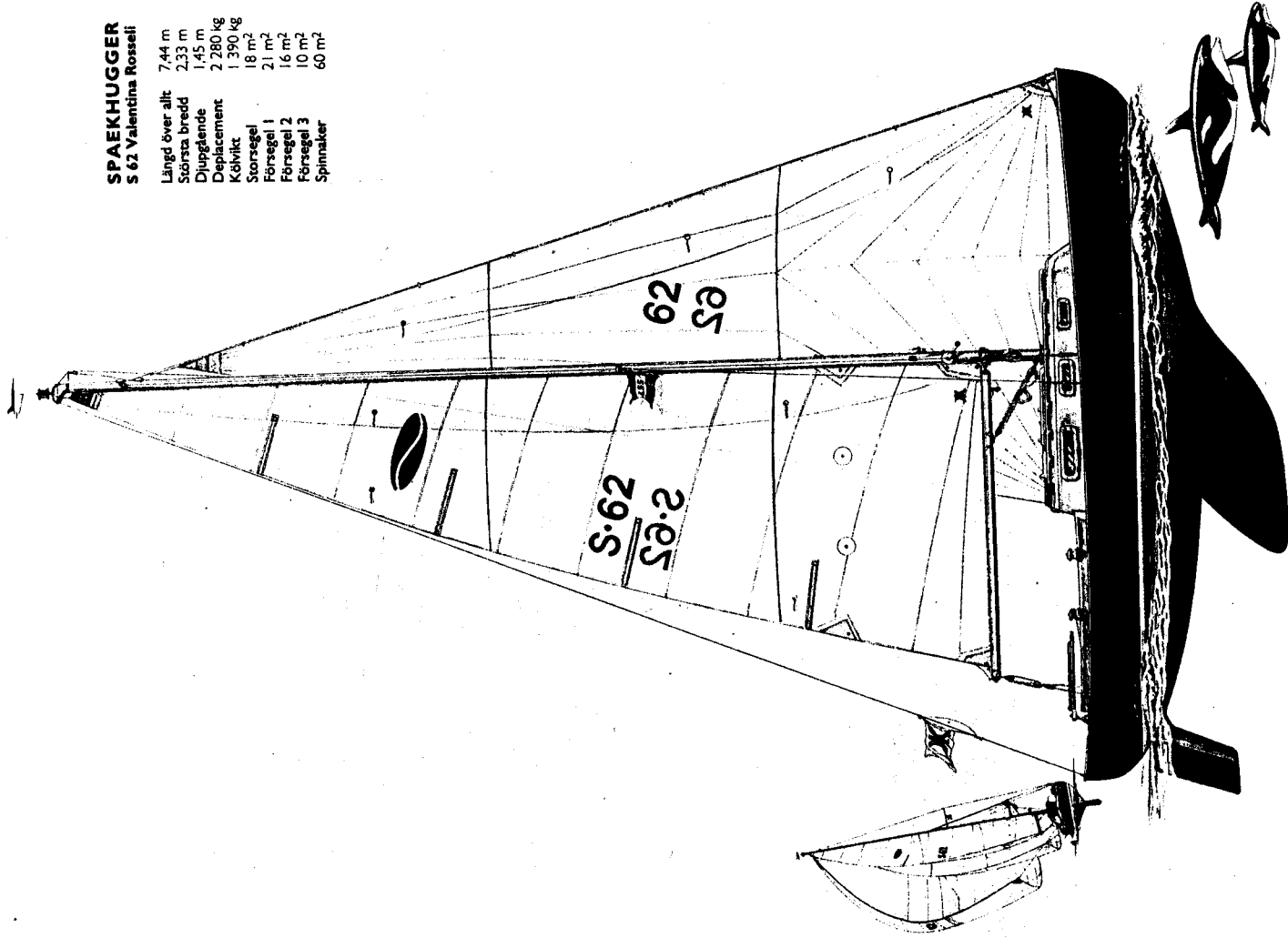
I lätt vind är hon otrolig. Hon seglar snabbt upp till maximi fart. En svag bris räcker för att hon ska forsa fram i tre, fyra, fem knop medan större båtar fortfarande knappt har styrfart. Det är fantastiskt och det får man

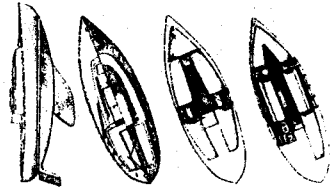

Den mjuka runda stäven har lång tradition, inte minst i Amerika där man talar om "shortenders". Bankfiskekonaren med samma stäv hette alltid "Indianheader".

SPAEKHUGGER
S 62 Valentina Rosselli

Längd över allt 7,44 m
Största bredd 2,33 m
Djupgående 1,45 m
Displacement 2 280 kg
Kölvikt 1 390 kg
Storsegel 18 m²
Försegel 1 21 m²
Försegel 2 16 m²
Försegel 3 10 m²
Spinnaker 60 m²

Överst: Späckhuggaren
och Späckhuggare F.
familjeversionen.

Näst överst: Däckslan,
Späckhuggaren och
Späckhuggare F.

Näst underst: Inredning,
racingversionen.

Underst: Inredning,
familjeversionen.

höra. Från andra båtar:

- Djävla blekskenare!

Men det låter aldrig ovänligt. Utseendet kritiseras, aldrig seglingsegenskaperna.

På hård kryss går hon högt och snabbt och rör sig mjukt genom sjön. Hon dansar och plöjer sig igenom våg efter våg med glittrande kaskader längs sidorna, men man bör hålla fart på henne; om hon stannar upp behöver hon tid för att komma igång, och styra genom sjön. När strömmen bränner mot vinden och river upp kort, brant, toppig sjö kan hon stampa till och jag svär, men vet att det är förhållanden hon är byggd för; andra båtar har det efter vätre.

På halvwind utan spinnaker i hård vind är hon inget märkvärdigt, kort i vattenlinjen, 6,30, med fart därefter och inte snabbare än andra små båtar. Men med spinnaker går hon fort.

På hård undanvind surfar hon villigt, men skemar inte iväg i vild planing som lättare båtar med breda, bäriga häckar. Hon får betala för sitt fina släpp i akterskeppet. Å andra sidan går hon som på ralls även under branta, spetsiga spinnakerbogar. Dessutom går hon högt. De som försöker segla om i lovat brukar få problem, glömmar att de inte har. Späckhuggarens bärighet i förskeppet och vraks omkull.

Hon bär maxgenuan upp till sju, åtta meter i sekunden. Därefter kan man skifta försegel eller låta bli. Båten tål mycket segel och värdslös segling. Hon krånget, lå vinschar doppar och vattnet försar in i sittbrunnen. Inget mer händer och länsrören tömmer vatt- net lika fort som det kommer in. När man tröttnat på krängningen kan man bärta ett segel eller reva stolen.

Då hon var ny hade båtar enorma försegel och vinklaga slipsar till storsegel, idag är det vrårtom och under tiden har Späckhuggaren fört lika mycket segel på båda sidor om masten. Hon seglar hyfsat med bara ett segel, likgiltigt vilket.

På kappsegling revar jag inte, det får blåsa hur mycket det vill, full stor och genua 2 gäll- let, men då skakar riggen, masten pumpar

våldsamt och vi får lufta stolen rejält. Kryss- eller stormflocken är aldrig använd.

De tio första åren seglade jag med Puh. I efterhand tvivlar jag på att det hade gått lika bra i en annan båt. De flesta har mindre sitt- brunn, skorbänk och en brant lejdare med till ruffen. Puh behövde plats, han var stor, en newfoundlandare.

Han låg i sittbrunnen, varmt sköljde över honom, han sov och brydde sig inte ett dyft om seglingen. Men när vi närmade oss hamn- ville han delta, och snodde runt med dragri- nor och skot runt tassarna. Puh sörjde för att spänningen ökade, men rådselan fanns på andra båtar.

Späckhuggaren var som newfoundlanda- ren, tittade långt och förnärat när man gav order, och gick först därefter till verket, visser- ligen med kraft, lust och vilja, men sent. Båten hade stor vändradia.

Andra verkade vetskrämda när Späck- huggaren med sin isbrytarsöv kom förande och belamrade sina båtar med fendrar. Det är skäl nog för att undvika att segla i hamnar, men jag hade ingen motor och var för lat för att paddla.

Puh var en hund man inte gärna bar i fam- nen. Att förröja utanpå andra och få land hunden över manigt och höga fribord var svårt. Vi snurrade, letade och sökte oss ofta långt in i hamnarna, ibland gick jag på. En gång small det till.

I hamnarna finns experterna:

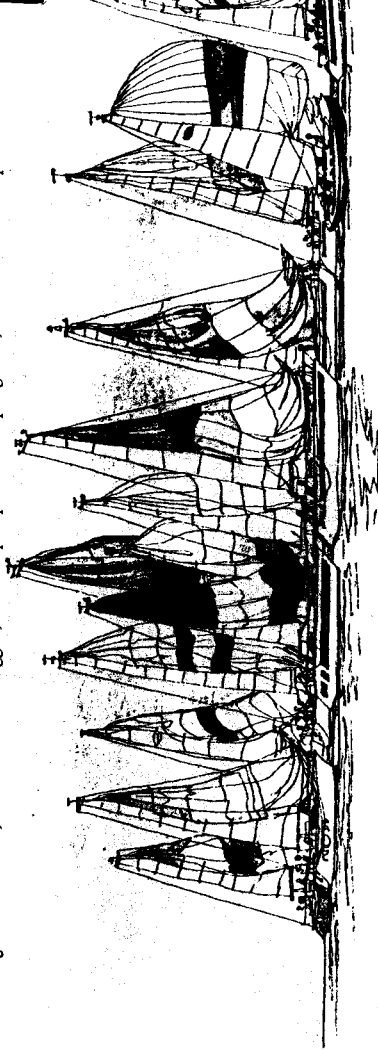
- Tur att du har en rejäl långkölad båt!

- Hur så?

- En kort köl hade tryckts upp genom bot- ten.

SEGLINGSGLADJE

Det pratats mycket strunt kring spetsgattade båtar och sjövärdighet, långkölade båtar och styrka. Späckhuggaren är valbyggd. Hon hål- let. Gamla båtar hävdrar sig lika bra som nya på kappsegling. Jag har aldrig haft några pro- blem med läckage, delaminering eller urmar- ning. Hon är stark, men varken långkölad eller spetsgattad, hon för inte roddret på akter-

staven; hon har kanothäck eller kryssarkter. Mitt förtroende för båten är o begränsat men ordet sjövärdighet är infektat och betyder ingenting för mig.

Ett helt lateralplan, mantåg och höga fribord hör till sjövärdighet. Jag har interdera. Morviljan mot mantåg och höga fribord har jag från hunden. De är ett oryg.

Under en rundning gick fördäcksgasten överbord, vi satte spinnaker och när han kom akterut lyfte vi in honom, han var vår men spinnakern torr och drog i nästa ögonblick. Gasen har aldrig återvänt till brunnen så snabbt.

Med mantåg och högre fribord hade det blivit en segdragen, kanske tragisk, historia.

Idag är hon lättare att manövrera i hamn. 1984 godkände klassförbundet en smalare skadda, kursstabiliteten är densamma men vändraden mindre.

Bortsett från att jag har bytt några clameats till skotkämmer, är skaddan den enda varaktiga förändringen jag gjort. Mycket krafs har försvunnit, jag eftersträvar enkelhet. Pengarna lägger jag på det enda väsentliga; segel.

Späckhuggaren finns inredd i olika varianter. Jag har kepseladsversionen. Den fungerar. Pentryskåp om babord, navigationsskåp om styrbord och inget bord i mitten. Båda skåpen har fällbara bordsskivor. När två åter fungerar en skiva som serveringsbord och när vi är fyra har alla fri passage till brunnen. Alltid måste någon upp och ringa eller se varför konkurrenterna inte kommit i hamn.

1976 kom Späckhuggar F, en familjeversion med välv däck, större ruff och "storbåtsinredning" med skott, separat skans, toalet, diskho och hela klabbet.

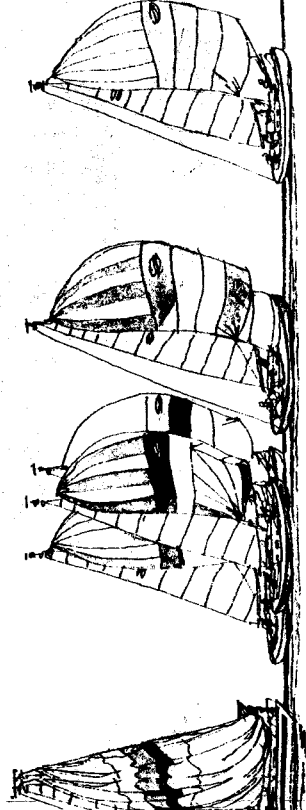
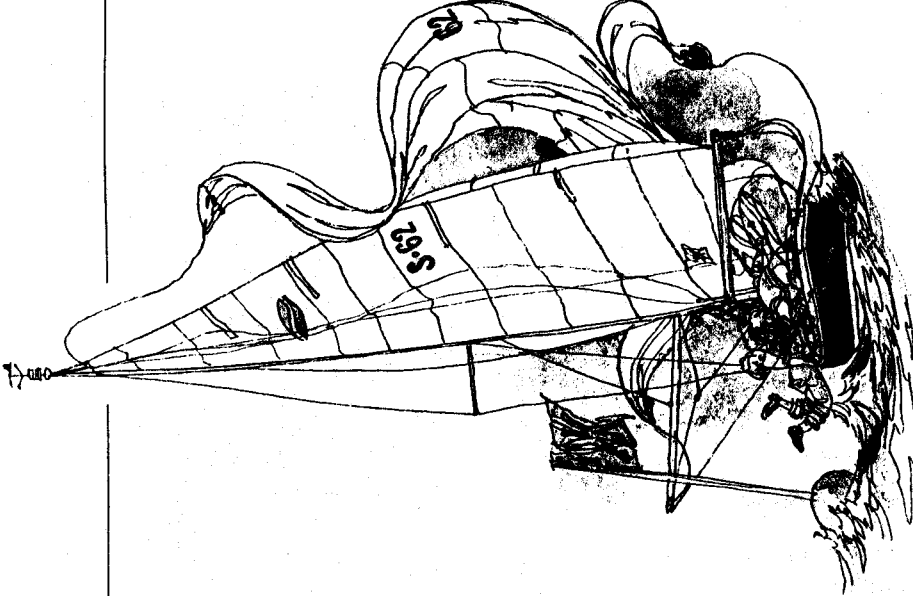
Men jag föredrar den gamla Späckhuggaren med stora däcksyror och lieglängd i sirbrunnen. Hon är byggd för att segla, bekväm i hamn men bekväm under gång. Man lurar sig själv om man skyller på dåligt väder, tjuvar och stannar i hamn. Det är trivsammare att segla.

Jag föredrar att laga mat under gång, när man är ensam finns det utrymme och när man

bre ut sig; en diskho är överflödig, rinnande vatten finns utanför och en hemskorning förvandlar hela sirbrunnen till diskmaskin.

Många ägare har monterat en skotbalk; båten är normalt akterskotad, rorsman arbetar med mycket tamp och när man seglat med levande stor i hamnar får man se upp; skottslår gärna en slinga kring stolparna men olägenheterna uppväges av större rörelsefrihet.

Två skotvinschar på rufftaket skulle underlätta vändningarna. Men de som finns sitter

bra för ensamsegling.

Trons segelytan är hon lätt att segla ensam. Hon styr sig själv. På undanvind styr jag med spinnakerkotet. Det ger rörelsefrihet och spinnakern ger sikt till skillnad mot genuan.

Jag har aldrig drömt om att korsa oceaner i Späckhuggaren; jag tycker hon är för liten, riggen för mjuk och brunnen för stor. Men jag kan ta fel. Betydligt sämre båtar har klarat det. Just nu seglar en Späckhuggare på värdmen. Ett danskt par och en newfoundlandare har korsat Atlanten i Yachting World's familjekappsegling och fortsatt till Stilla Havet med en standardbåt utan tillbyggnader eller förstärkningar.

Att inte "byta upp sig" utan behålla samma båt är efter år är kanske ovanligt i Sverige, men vanligt bland späckhuggarägare. Många tiknar mig, köpte båten i början av sjutioalet, semesterseglade och bodde ombord månader i sträck, har den kvar och idag blir det någon övernattnig, en del dagsegling och mycket kappsegling.

"Späckhuggaren, ålskad och fruktad", påstod annonserna.

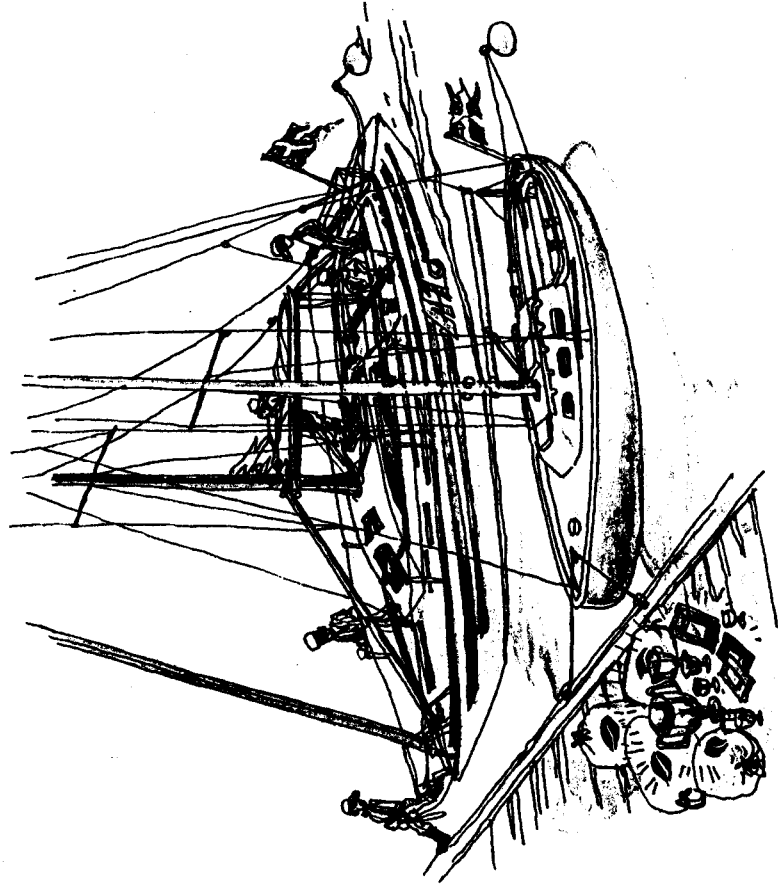
Späckhuggaren är en segelbåt rätt och slätt; inget annat; inte en kappseglingsbåt, inte en långfärdsbåt. Hon är inte en kappseglingsmaskin, kräver ingen samtrimmad besättning som tränar och reser och jagat sponsorer för att få råd och försummar jobb och familj för att få tid. Jag vill vinna och Späckhuggaren duger.

Idag är hon liten och hamnar nere i fäilet på långa handkappseglingar. Ändå ger Späckhuggaren segervirring. Registret är stort; om vinden är lätt, måttlig eller skiftande, om banan ger mycket kryss eller långa spinnakerben blixtrar hon fortfarande till, visar huggtänderna och håller sig i täten.

Jag kan få en bekvämare, rymligare båt. Men jag seglar inte för att få komfort. Det har jag hemma. Jag söker avskildhet ibland, gemenskap ibland men alltid seglingsglädje.

Späckhuggaren ger allt, i övermått. Det räcker.

ERLAND HOLMSTRÖM

Om girokort til betaling af kontingent for 1991 mm.

1990 har været et godt år for kassereren. Vi har fået den største samlede kontingentindbetaling nogensinde. Konsekvensen heraf er - som det ses af indkaldelsen til generalforsamlingen - at bestyrelsen kontingentet ændret for 1992 - kr. 100.

Kassereren og undertegnede har foretaget en hovedrengøring i klubbens register over fartøjer, medlemmer, klassebeviser, hvem der får Spækhuggernyt osv.

En del er blevet plaget (også uretfærdigt) af rykkere for kontingentbetaling, hvilket dog af de fleste er taget med fatning. På side 10 gengives en af de mere humoristiske reaktioner. Vi håber Johan Fogh igen får lyst til sejle kapsejls.

heo

Lillebæltpokalen

Dementi

Leif Bødtcher sendte til Spækhuggernyt 28 en beretning om Lillebæltområdets pokalserie. Beretningen blev bragt i sidste nummer af bladet. Heri stod:

'Leif Bødtcher, der er næsten 'evig' vinder af pokalserien, havde valgt at sætte pokalen på spil i én sejlads: Dyvigs sidste slagsmål.

D 229 - Lars Nielsen - stillede op og drog af med halvmodellen.'

Redaktionen må beklage at have sovet i timen. Det viser sig at man i området har to pokaler. Den ene er en evigt vandrende pokal fra gammel tid (og det var den der blev sat på spil i Dyvig). Den anden er Spækhuggerklubbens pokalseriepokal. Det var altså den første 'gamle' pokal D 229 vandt. Hvorimod den senere tilkomne pokal for områdets serie blev vundet af, ja: Sæmund D 92, Leif Bødtcher. Han vil få den overrakt på vintermødet i Fredericia 9.marts.

heo

På kryss - till rors

Det vil ikke have undgået vores skarpsindige læsekreds at bladet indeholder en artikel som er sakset fra På kryss - till rors. Vi har fået forfatterens tilladelse til at bringe artiklen her i bladet, hvilket vi benytter os af med tak.

Desværre er gengivelsen ikke helt retfærdig overfor originalen. Den er i A4-format og med farver på tegningerne. I kan prøve at skaffe bladet, der dog ifølge forlaget er udsolgt.

Vi synes det er en både varm, velskrevet og godt tegnet beskrivelse af Spækhuggeren. Også selv om der rettes indvendinger mod detaljer - fx anvendelse af genuaen, uanset vindstyrke.

Tak til Erland Holmström.

heo

Dansk Spøtningstjeneste
v/ Hans Erik Ostving

NOV
2 OKT 90

Tak for brev om Spøtningstjeneste, som jeg åben-
bart har modtaget uventet meget i et par år.

Jeg var medlem af Spøtningstjenesten indtil
1983 hvor jeg oplyste med et søde hændertryk, og
dvs. med det nye tid. Derved er det ikke
Spøtningstjeneste, indtil jeg venter af hunden
grundlæggende igen fik Spøtningstjeneste til-
sendt.

Var det måske et årsabonnement fordi jeg
faktisk var den første der overhovedet afgav be-
stilling på en Spøtningstjeneste, dengang benævnt
Brønnspejlsstjerne?

Eller fordi jeg var den første, der præsenterede
Spøtningstjenesten i norske farver?

Eller var det måske fordi jeg var den første, der
gennebrød det gamle og søde min Spøt-
ningstjeneste til Leiningrad, blev berørt af
russiske soldater i Åben SP og modtaget af
søværtskapten af KRUCENSHERN?

Men nej, ingen årsabonnement, blot en EDB-
fej! !

Skulle jeg igen engang begynde at søge kap-
sels, skal jeg være betale.

Venlig hilsen
Sten Fogh
Spøt. nr. 3
NAVICULA

Danmarks mesterskabet 1991

I 1991 sejler Spækhuggerklassen for første gang om et **danmarks-
sterskab**. Dansk Sejlunion har besluttet at samtlige mesterskaber
der afholdes efter DM-statutterne får den logiske betegnelse:

danmarks mesterskaber.

Der vil stadig være to forskellige danmarksmesterskaber, idet
primært internationale éntypeklasser bliver anerkendt af Dansk
Idrætsforbund og resten af DS. Så vidt så godt.

Kapsejladsudvalget havde indstillet Spækhuggerklassen til at
blive anerkendt af Dansk Idrætsforbund, men denne indstilling
blev ikke accepteret af Hovedbestyrelsen.

Til gengæld fjernede Hovedbestyrelsen DIF-**anerkendelsen af IF-
klassen**, idet klassen ikke ansås for at opfylde krav til DIF-
anerkendelse som de er beskrevet idag.

Der arbejdes i øjeblikket stadig på en aftale med Marselisborg
Havneforening om at arrangere Danmarks mesterskabet 1991.

heo

Lillebæltkredsen

Vort traditionelle vintermøde har vi i år valgt at holde:

Lørdag 9. marts kl 13.00 i Fredericia Sejlklub

Tidspunktet er vlagt så der er mulighed for at se bådstillingen
om formiddagen. Vi har tilsagn fra Tom Carlsen som vil fortælle
om den nyeste udvikling af Spækhuggersejl og Hans Erik der vil
vise en video fra Huggertoppen (blandt andet).

Et vigtigt punkt på dagsordenen bliver kredsaktiviteter isæsonen
1991, hvor blandt andet pokalserien fastlægges.

Kom med jeres idéer og styrk klassen ved at møde frem til
vintermødet - og selvfølgelig stille op i de aftalte sejldser i
1991.

Benny T Thomsen (D 476) og Leif Bødtcher (D 92)

Mylargenuaen

er solgt til Norge. D 18 - Dag Siljan - har været medvirkende til
at sikre et godt regnskabsresultat for 1990.

Da Spækhuggeren desværre ikke er så udbredt i Norge at der sejles
klasseløb kan Dag få fuldt udbytte af sejlet, da sejladserne
sejles efter LYS-tal.

Næste nummer

Udkommer planmæssigt i marts og vil bla indeholde referat fra
generalforsamlingen og sammensætningen af årets pokalserier.
Specielt det sidste vil vi bede pokalområdernes repræsentanter
søge at få på plads og sende til redaktionen helt uopfordret.

* HANS STORM

SØNDERSØVEJ 32
2820 GENTOFTE**SÆLGER****Standere**

Lagerføres stadig. Farve: Hvid med grøn Spækhugger.
Format: 25 x 50 cm. Pris: 60 kr. Check til redaktionen udløser
øjeblikkelig tilsendelse.

Klasseregler

Hvis I savner 'Klasseregler 1989' - udsendt som Spækhuggernyt 22
- kan de erhverves ved henvendelse til redaktionen. Sendes mod
betaling af portoudgiften: kr 8,50.

TRIM

sælges i fotokopi-udgave.
Send kr 60 til redaktionen. Og du har den to dage efter.

KØBER

Ingen vil denne gang købe noget. Men vi erindrer om at der er
gode chancer for at erhverve sig rimelige brugte sejl og andet
udstyr ved en efterlysning på dette sted.

Til sidst er blot tilbage at ønske jer god jul og godt nytår og
en fremgangsrig sæson 1991.